

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Cur? & quomodo honorandi sint benefactores?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

inopem derelinquas illum. M. Crassus magnam seruorum turbam, domi alebat, & præcipuam eorum agebat curam, discipulis astantibus interdum, & docens eos; dicebatque: *Hanc oportere præcipuam esse patris familias sollicitudinem, nosse, quot sint rei familiaris animata instrumenta.* Vtinam & nostri domini ita agerent, ne dici possit, *seruis nullum otium;* sed Christianè illis inuigilarent, eosque docerent, cum doctrina sacra, bonos mores, neque à templis ad eundis impedirent! haberent tunc non rei tantum familiaris, sed etiam salutis suæ animata instrumenta, vnà enim orarent, vnà laudarent Deum; iste clementer & piè iubendo, ille libenter & sanctè obediendo. Quales fuere SS. martyres Vitalis & Agricola, quorum martyrium describit S. Ambrosius. Nam prior horum posterioris seruus fuit, sed talis seruus, ut etiam confors & martyrij collega esse vellet; in quem persecutores omnia tormentorum genera exercuerunt, ita ut non esset in corpore eius sine vulnere, locus: quæ constanter perferens, in oratione spiritum Deo reddidit. Agricola autem plurimis vndique clavis cruci immaniter affixus interemptus est. Vnà passi, vnà sepulti, vnà sunt coronati, Translationi eorum S. Ambrosius, cum Bononiæ interesset, martyris clauos, sanguinem triumphalem, & crucis lignum se collegisse refert, ac sub sacris altaribus condidisse.

Baron. in
Martyrolog.
Romæ. 4.
Nouemb.

IV.

Cic. lib. 1. de
offic.

Plaut. in Rud.

Iudic. 13. 17.

Tob. 12. 1.

6. Benefactoribus iure naturæ dandus est honos: alioquin enim ingrati animi vitium incurrimus. Nam *si ea qua vrenda accepimus, maiore mensura reddimus: quid beneficio prouocari facere debemus? an non imitari agros fertiles, qui multò plus adferunt, quam acceperunt?* ait Tullius. Et Poëta. *Quod bene fit bonis, haud perit.* Et potest quidem varijs modis gratia pro gratia rependi, potest par pari reddi; potest reddi pro plumbo aurum; potest quis ab auro reddendo excusari: sed ab honore reponendo nemo excusatur: omnes possunt honorare suum benefactorem; dum eius liberalitatem ac beneficia prædicant; dum ei gratias habent; dum, quod benefactum est, non obliuiscuntur; dum quocumque modo eum colunt; quo pacto non solum Manue voluit honorare Angelum sibi apparentem, sed etiam Tobias Raphaëlem, de quo ad filium dixit pater: *Quid possumus dare viro isti sancto, qui venit tecum? Et respondens Tobias dixit patri suo: Pater, quam mercedem dabimus ei? aut quid*

quid dignum poterit esse beneficij eius? Et recensuit beneficia accurate. Abraham victoria & spolijs lætus, quo honore acceptus est à Rege Sodomorum? qua gratulatione & pompa? Ruth quantâ reuerentiâ cadens in faciem suam, & adorans super terram, dixit ad eum: *Vade mihi hoc, ut inuenirem gratiam ante oculos tuos?* &c. Innumera sunt exempla sacra & profana eorum, qui benefactores suos honorauerunt. Ægyptij non Dijs tantum, aut hominibus, sed ipsis quoque brutis animalibus grati esse voluerunt. Romulus & Remus, cum expositi ad Tiberim essent, & à lupa nutriti, eius beneficij memores Lupæ simulachrum Romæ posuerunt. Quid miremur, Deum dixisse, eum, qui haustum aquæ frigidæ, nomine suo, porrigeret, mercedem non perditurum? Agrippa cum Romæ esset, atq; eum ob falsas suspiciones Tiberius catenis ante palacium ad arborem vinciri iussisset, vt inde in carcerē duceretur; eo in loco, propter solis ardorem, animique molestiam, magna siti torquebatur, vt Baptista Fulgosus narrat. Ibi ergo prætereuntem Taumastem vidit Caij seruum, aquæ prægelidæ vas ferentem; orauit, vt bibere se sineret. Quod ille amanter cum fecisset, dixit Agrippa, se pro hac re gratiam aliquando ei relaturum. Haud multo post igitur Tiberio Caius in principatu successit, à quo Agrippa, qui in eius contemptum captus fuerat, liberatus, atque in Iudæa rex constitutus fuit, qui tunc à Caio impetrauit, vt eius precibus Taumastes liberaretur. Itaque postea in suorum numerum, acceptum, regni procuratorem fecit: moriensque testamento cauuit, vt vxor atque liberi, eodem apud se loco Taumastem retinerent. Si ergo & Agrippa, & Deus ipse pro frigida aqua honorant dantem, an non pro maioribus beneficij, maior quoque honor erit rependendus? Creditori præter sortem numeramus extra ordinem; beneficiorum vsum cur esse gratuitum iudicemus? Quia, vt Aristoteles ait, *lani & gratiarum actio debetur danti*; sicut enim mensarij non grauatim reddunt deposita pignora, vt quæ in hoc ipsum acceperint, vt restituant; sic nos, quod ab alijs accepimus. Enim verò, vt faba & lupinum non exhaurit, sed stercoret agrum, ita gratus, & refert, quod accepit, & meliorem reddit fortunam eius, à quo beneficio adiuuatur: cum autem gratia tanta referri non potest, quanta debetur, habenda tamen tanta est, quantam

Aristot. lib. 4.
Ethic.

maxi-

Vide Seneca
de beneficijs.

maximam animus capere potest. Verùm de hoc argumento, ij qui de beneficijs, & gratitudine scripsere, prolixè disputarunt. Nobis ea cura esse debet, vt benefacta non solum non occultemus, aut malè locata dici patiamur; verùm etiam, vt delicta ipsorum in nos pensemus benefactis.

V.

7. Rerum peritis honorem deberi, inde notum est, quia honor ipse nihil est aliud, quàm testimonium excellentiæ; peritiæ autem rerum vtiq; est quædam excellentia. Hinc in scholis Baccalaurei, Magistri, Doctores creantur; neque ipsi opifices aut magistri vocantur, quàm peritiæ suæ specimen ediderunt. Tantò autem isti magis honore digni sunt, quia sunt saltem in certo genere sapientes. Dicitur enim belli dux sapiens miles, dicitur sapiens pictor, sapiens architectus. Cur autem dicitur: *Honora medicum, propter necessitatem*, & non potiùs propter excellentiam, aut sapientiam? ex necessitate nimirum medici monemur, ne patiamur ei in illum simus, quæ si non esset, parum illi ob sapientiam, aut excellentiam suam daremus. Nunc autem ex necessitate illius exsistamur ad diuinam sapientiam excellentiamque laudandam. Quamobrem non dicitur tantùm: *Honora medicum propter necessitatem*, sed additur mox causa illa: *etenim illum creauit Altissimus. A Deo est enim omnis medela, & à rege accipiat donationem.* Qualem accepit Theombrotus medicus, seu, vt alij eum nominant, Eristratus, ab Antiocho rege, quem talentis centum sanauit. Manilius Cornutus, prouinciæ Aquitanicæ legatus, mentagra foedissima correptus, & sanitati restitutus, Medico, honorarij nomine, persoluit ducenta sestertia, quæ summa est nostrorum aureorum 4000. Erasistratus, ob Antiochum ab infano amore malè sanatum, à Seleuco patre eius donatus est sexaginta millibus aureorum. Recentiora sunt exempla. Thadæus Florentinus Medicus, in tanta fuit autoritate, vt extra urbem proficiscenti sæpe in singulos dies numerarentur 50. coronati, & ad Papam Honorium IV. ab eo habuerit 100. Itaque toro, quo valetudinis illius curam gessit, tempore, fertur decem millia coronatorum collegisse. Petrus etiam Apponensis, medicus Paraxinus, numquam valetudinis curandæ causa ad ægros extra urbem Bononiensem vocatus prodijt, quin acceperit dietim 50. coronatos. Et sunt qui dicant eumdecem,

Eccli. 38. 1.

Vide Philipp.
Camerar.
cent. 1.
Horar. sub-
secm. c. 4.